

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1616/14-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola Šumperk, Sluneční 38
Sídlo	Sluneční 38, 787 01 Šumperk
E-mail právnické osoby	skola@slunecniskola.cz
IČ	00 852 864
Identifikátor	600 148 530
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	PaedDr. Hynkem Pálkou, ředitelem školy
Zřizovatel	Město Šumperk, náměstí Míru 1, 787 93 Šumperk
Místo inspekční činnosti	ZŠ Šumperk, Sluneční 38, Šumperk
Termín inspekční činnosti	7. – 9. leden 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání, se zaměřením na posouzení účinnosti podpory rozvoje osobnosti žáků a úrovně poskytovaných školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Posuzovaným obdobím jsou roky 2011 až 2014.

Charakteristika

Základní škola Šumperk, Sluneční 38 (dále „škola“, „subjekt“), je právnickou osobou, která vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“), školního klubu (ŠK) a školní jídelny (dále „ŠJ“).

Škola se dlouhodobě a úspěšně profiluje sportovním zaměřením formou tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy (dále „RVTV“) od 3. ročníku, orientovanou zejména na atletiku, sportovní gymnastiku a podporu všesportovní přípravy sportovně nadaných žáků. Je členem Asociace sportu pro všechny a Asociace školních sportovních klubů. Ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem realizuje program Zdravá škola, důraz klade na ekologickou a environmentální výchovu. Prioritou školy je v příjemném, tvořivém a přátelském prostředí poskytovat žákům kvalitní všeobecné vzdělání, komplexně rozvíjet jejich osobnost, připravovat je k dalšímu studiu a úspěšnému zařazení do společnosti. V souladu s aktuálními trendy i koncepčními záměry škola podporuje výuku cizích jazyků a informatiky, zapojuje se do mezinárodních projektů a spolupracuje se zahraničními školami. Příznivé podmínky vytváří škola i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), úspěšně spolupracuje i s centrem pro inkluzivní vzdělávání.

Ve sledovaném období došlo k nárůstu počtu žáků i tříd (ze 14 tříd na 16), postupně tak dochází k naplnění záměru vzdělávat žáky ve dvou paralelních třídách v každém ročníku. K 30. 9. 2014 bylo otevřeno 16 tříd (z toho 9 na 1. stupni), ke školní docházce bylo zapsáno 333 žáků (z toho 189 na 1. stupni). Celková kapacita školy (500 žáků) je využita z 67 % (nárůst ve sledovaném období o 7 %). K dispozici jsou 4 oddělení ŠD a ŠK, pro realizaci zájmové činnosti mají žáci velmi dobré prostorové a materiální zázemí.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“), který obsahuje všechny úpravy uvedené v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) s platností od 1. 9. 2013. Učební plány (verze pro běžné třídy a třídy s RVTV) jsou vytvořeny v návaznosti na profilaci a vzdělávací záměry školy. Disponibilní hodiny jsou účelně využity hlavně k posílení vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a svět práce, Umění a kultura, Člověk a příroda. Na 2. stupni je využita disponibilní časová dotace také k výuce druhého cizího jazyka (možnost volby mezi německým a ruským jazykem) a pestré nabídce volitelných předmětů (Informatika, Mediální výchova, Seminář z matematiky, Etická výchova a Zeměpisný seminář). Pozitivem je i navýšení hodinové dotace tělesné výchovy v běžných třídách 2. stupně celkem na 3 vyučovací hodiny týdně. Škola tak poskytuje všesportovní základ všem žákům, cíleně rozvíjí jejich pohybové dovednosti a podporuje zdravý životní styl. Výchova ke zdraví je vhodně doplněna o programy zimních i letních pobytů v přírodě, lyžařských, plaveckých, vodáckých a cyklistických kurzů. Povinný obsah vzdělávání rozšiřují všestranně zaměřené projekty a další vzdělávací aktivity, jejichž prostřednictvím škola rozvíjí klíčové kompetence nebo realizuje vybrané okruhy průřezových témat.

ŠVP ŠD s motivačním názvem „Školní družina Sluníčko“ a ŠVP ŠK s motivačním názvem „Školní klub Mozaika“ (oba s platností od 1. 9. 2014) jsou zpracovány v souladu s příslušným ustanovením školského zákona a svou činností navazují na ŠVP ZV. Oba programy nabízejí žákům rozmanité aktivity, široká nabídka zájmových útvarů (zaměření

na sportovní aktivity, jazykovou výchovu, informační technologie, svět práce, umění a kulturu) vede ke smysluplnému využívání volného času, vytváří dostatečný prostor pro seberealizaci a rozvoj individuálních zájmů.

Základem řízení subjektu je transparentnost vzdělávacích záměrů, kvalitní plánování a informovanost všech zaměstnanců, funkční komunikace a spolupráce, vzájemný respekt, příznivé pracovní klima i dobrá spolupráce s partnery participujících na činnosti školy (např. zřizovatelem, školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, Centrem pro inkluzivní vzdělávání, Úřadem práce, Policií ČR apod.). Koncepční záměry se daří postupně realizovat. Pozitivní změny byly patrné v oblasti školního klimatu a interpersonálních vztahů, podmínek vzdělávání, vzdělávací nabídky školy, frekvenci školních a mimoškolních aktivit, realizaci projektů apod. Organizační struktura je vytvořena vzhledem k velikosti subjektu účelně, poradní a metodické orgány průběžně participují na činnosti školy, na organizování soutěží a olympiád v rámci daného předmětu, podílejí se na hodnocení vzdělávacího procesu. Kontrolní mechanismy jsou vhodně nastaveny, značná pozornost je věnována průběhu (hospitační činnost) a výsledkům vzdělávání (tvorba a hodnocení srovnávacích písemných prací) s cílem zlepšit kvalitu poskytovaného vzdělávání. Z hlediska řízení pedagogického procesu je třeba větší pozornost věnovat vzdělávání žáků s riziky neúspěchu, dalšímu vzdělávání učitelů k zajištění výkonu specializovaných činností, kontrole zápisů v žákovských knížkách (viz dále v textu), výsledky kontrolní činnosti je vhodné zobecňovat na jednáních pedagogické rady. Povinná dokumentace školy je vedena v požadovaném rozsahu.

Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání, odkladu školní docházky i při přestupu žáků postupoval ředitel školy v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. K zápisu pro školní rok 2014/2015 se dostavilo 48 dětí. V 8 případech zákonní zástupci požádali o odklad povinné školní docházky, 4 žáci přestoupili na jinou školu a k 1. 9. 2014 dodatečně nastoupil 1 žák z jiné školy. Do 1. ročníku nastoupilo 37 žáků, což odpovídá vykazovaným statistickým údajům.

Organizace vzdělávání (počet vyučovacích hodin v jednom dni, délka přestávek mezi jednotlivými vyučovacími hodinami, počty žáků ve třídě i ve skupině) je v souladu s příslušným právním předpisem. Dohled nad žáky probíhá po celou dobu jejich pobytu ve škole včetně přestávkami mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Předmětová skladba rozvrhu hodin respektuje psychohygienické i pedagogické zásady, počty hodin korespondují s učebními plány realizovaného ŠVP ZV.

K zajištění požadovaného průběhu vzdělávání a vytvoření rovných podmínek pro žáky se SVP má škola ve svém ŠVP ZV konkrétně definované výchovné a vzdělávací strategie podporující rozvoj osobnosti těchto žáků. Třídní učitelé sledují výsledky vzdělávání žáků a dle situace navrhnou žáky na vyšetření ve školském poradenském zařízení (dále „ŠPZ“). V době inspekce škola evidovala 24 žáků se SVP individuálně integrovaných v běžných třídách, vzdělávaných dle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“) vycházejících ze ŠVP ZV. Jeden IVP je vypracován dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální, díl I. Dvěma žákům se zdravotním postižením a jednomu žákovi se sociálním znevýhodněním pomáhají na 1. stupni při vzdělávání 3 asistentky pedagoga. Evidence a dokumentace žáků se SVP je vedena přehledně, průběžně jsou sledovány termíny kontrolních vyšetření i platnost integračního posudku. Individuální integrace byla vždy podložena doporučením ŠPZ. Při inspekčních hospitacích byli žáci se SVP zpravidla zohledňováni a podle potřeby jim byla poskytována individuální podpora pedagogů. Žáci

1. stupně mají možnost navštěvovat po vyučování kroužek reedukace zaměřený na eliminaci diagnostikovaných poruch a podporu činností vedoucích k rozvoji písemných a čtenářských dovedností. Na velmi dobré úrovni je zajištěno kariérové poradenství (exkurze žáků, přednášky pracovníků z Úřadu práce, projektové vyučování žáků na vybraných středních školách v Šumperku), této problematice je na pedagogických radách věnována značná pozornost.

K realizaci vzdělávacích záměrů má škola celkově příznivé personální podmínky. Ředitel školy se zabývá personálními riziky, zajištění kvalitních personálních podmínek dlouhodobě patří k prioritám. Přetrvávajícím úkolem je zejména doplnění sboru o plně kvalifikovaného učitele cizího jazyka. Stabilizovaný pedagogický sbor tvořilo k datu inspekce 31 pedagogických pracovníků (z toho 20 žen). Pracovní úvazky učitelů jsou sestaveny s ohledem na jejich odbornou kvalifikaci a zaměření. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) s cílem podpořit jejich odborný růst a zlepšit vzdělávací proces. Z ekonomických i organizačních důvodů bylo v minulém období upřednostňováno společné vzdělávání všech pedagogů, individuální vzdělávání bylo organizováno v malé míře. Ze specialistů pro danou oblast (např. výchovný poradce, metodik prevence rizikových jevů, koordinátor ŠVP a další) absolvoval požadované studium k výkonu specializovaných činností pouze výchovný poradce, v této oblasti má škola prostor pro další zlepšení. Získané poznatky z DVPP si pedagogové navzájem předávají v rámci metodických orgánů či vzájemných konzultací, využívání získaných poznatků sleduje vedení školy zejména formou hospitací.

V materiálně-technickém zázemí, prostorovém využití a psychohygienických podmínkách školy byl zaznamenán od poslední inspekční činnosti výrazný posun zejména v oblasti modernizace informačních a komunikačních technologií, vybavení novými učebními pomůckami včetně výukových programů na PC a uskutečněnou rekonstrukcí rozsáhlého venkovního sportovního areálu (atletická dráha, 3 hřiště, tenisový kurt, basketbalové koše). To vše zásluhou kvalitní spolupráce se zřizovatelem školy a realizací projektů financovaných z jiných zdrojů. Postupně probíhala výměna žákovského nábytku ve třídách 1. i 2. stupně, aktuálně se dokončuje obnova prostoru kinosálu – divadla. Škola disponuje 3 učebnami na výuku cizích jazyků, multimediálními učebnami s nainstalovanými moderními interaktivními tabulemi, jejichž počet se zvýšil z 6 na 10, počítačovou učebnou s bezdrátovým připojením k internetu, školní knihovnou, keramickou dílnou s pecí. Dále má škola k dispozici gymnastickou a hrací tělocvičnu, posilovnu, horolezeckou stěnu, zrcadlový sál. Čtyři účelně a esteticky upravené místnosti jsou vyčleněny jako učebny pro ŠD a 1 pro ŠK. Mimo tyto prostory slouží žákům v každém patře relaxační zóny pro odpočinkovou činnost, které jsou pravidelně využívány nejen v době přestávek, ale podle potřeby slouží i k výuce. Fyzickou prohlídkou prostor školy přístupných žákům z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (dále „BOZ“) nebyly zjištěny závady.

Školní řád obsahuje požadovaná ustanovení včetně podmínek pro zajištění BOZ. Na dodržování zásad bezpečnosti jsou žáci pravidelně upozorňováni v průběhu školního roku, každé poučení žáků je zaznamenáno v třídních knihách. Přestože škola vytváří vhodné předpoklady pro zdravý vývoj žáků i pro jejich bezpečnost, provádí pravidelně rozbor školní úrazovosti a přijímá opatření k prevenci rizik, úrazovost žáků je značně vysoká.

Ve sledovaném období školního roku 2012/2013 evidováno 91 úrazů, z toho 66 vzniklo zejména v hodinách tělesné výchovy a ostatní převážně o přestávkách a na chodbách,

ve školním roce 2013/2014 bylo evidováno 124 úrazů, z toho v hodinách tělesné výchovy 78 úrazů. Záznamy o úrazu žáků a jejich aktualizace v elektronickém formuláři České školní inspekci (dále „ČŠI“) včetně odeslání příslušným zdravotním pojišťovnám žáků škola

ve sledovaném období prováděla. Dlouhodobým rizikem z hlediska zajištění BOZ žáků je přístup do školy. Ke škole vedou dvě cesty, na žádné však není výškově odsazený chodníkový pás, který by oddělil chodce od projíždějících vozidel, což zvyšuje možnost úrazu. Situaci je nutno řešit ve spolupráci se zřizovatelem.

Součástí školní budovy je i školní jídelna, která nabídkou dvou jídel podporuje samostatnost žáků v rozhodování ke zdravému stravování. Podpora zdravého životního stylu je nastavena nejen zapojením školy do projektů „Ovoce a zelenina do škol“, „Mléko do škol“, „Happy snack“, ale i naplněním výživových norem stanovených pro žáky školního věku a nabídkou svačtin, připravovaných ve školní jídelně v rámci doplňkové činnosti. Pozitivem je zjištění, že veškeré nedostatky v oblasti školního stravování, konstatované při minulé inspekční činnosti, byly odstraněny.

Škola hospodaří s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, na provoz využívá finanční zdroje zřizovatele, který škole každoročně přispívá i na činnost kroužku mažoretek a plavecký výcvik. Škola má rovněž příjem z doplňkové činnosti (např. stravování cizích strávníků, pronájmy nebytových prostor). Významným přínosem v oblasti vybavení školy informační a prezentační technikou byla realizace projektu „EU Peníze školám“ a při mezinárodních výměnných pobytech žáků probíhající projekt „Silní proti násilí“. V oblasti mzdové pak realizace rozvojového programu „Na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání žáků se sociokulturním znevýhodněním“ a „Asistent pedagoga“. Hospodaření organizace za rok 2013 sice skončilo záporným hospodářským výsledkem, který však byl uhrazen z rezervního fondu, vytvořeného ziskem roku 2012. K 31. prosinci 2014 škola dosáhla kladný hospodářský výsledek. Finanční podmínky školy nevykazují riziko pro naplňování školního vzdělávacího programu.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí je rozpracován do vyučovacích předmětů, sledovaná výuka obsahově odpovídala osnovám realizovaných učebních dokumentů. Zápisy v třídních knihách prokazatelně dokládají průběh vzdělávání, což umožňuje vedení školy průběžně posuzovat míru naplňování ŠVP ZV.

Naplňování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených ve ŠVP ZV bylo v rámci inspekčních hospitací sledováno na 1. a 2. stupni napříč všemi ročníky ve vyučovacích předmětech Anglický jazyk, Český jazyk, Německý jazyk, Fyzika, Chemie, Matematika, Přírodopis, Prvouka a Zeměpis. Společným znakem sledované výuky byla zejména příznivá pracovní atmosféra, vzájemný respekt a tolerance a vstřícný přístup vyučujících. Pouze v malé míře byl žákům vytvářen prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Hospitované hodiny na 1. stupni byly pečlivě připraveny. Učitelé vhodně uplatňovali rozmanité metody a formy práce (efektivní frontální, skupinová a samostatná práce), nechyběla ani individualizovaná výuka (žáci se SVP). Učivo bylo podáváno srozumitelně a věcně správně v návaznosti na předchozí znalosti i zkušenosti žáků. Připravené činnosti vytvářely dostatek prostoru k procvičení, vyučující si průběžně ověřovali, zda žáci učivu porozuměli. Žáci se většinou aktivně zapojovali do plnění daných úkolů, odpovídali na otázky vyučujících i sami otázky kladli. Výuka byla dostatečně názorná, ke zvýšení

efektivitu byly využívány vhodné didaktické pomůcky, důraz byl kladen na propojení teorie a praxe s využitím mezipředmětových vztahů. Vyučující respektovali individualitu žáků

a přiměřeně jejich věku a schopnostem ji rozvíjeli. Průběžné slovní hodnocení mělo převážně motivační charakter. V hodinách matematiky byly vytvořené odpovídající podmínky a vhodně voleny činnosti, které vedly k rozvoji matematické gramotnosti. Vyučující kladli důraz na utváření správných postupů a využívání vhodných algoritmů v početních operacích. V části výuky, během řešení slovních úloh, nebylo dostatečně rozvíjeno čtení s porozuměním, vyhledávání a využívání informací, zápisy slovních úloh byly příliš šablonovité.

Výuka cizích jazyků měla rozdílnou úroveň. V některých sledovaných hodinách anglického i německého jazyka realizované formy a metody dostatečně podporovaly žákovskou aktivitu. Výuka byla vhodně doplněna a zpestřena zařazením autentických materiálů prostřednictvím ICT. Žáci spolupracovali ve dvojicích nebo skupinách, zpravidla komunikovali v cizím jazyce. Vhodnými aktivitami byla u žáků podporována jazyková gramotnost, multikulturní výchova a kulturní povědomí o anglicky a německy mluvících zemích. V několika vyučovacích hodinách byla uplatňována zejména frontální výuka, převaha činností vyučujících způsobila, že žáci neměli dostatek prostoru k samostatné či skupinové práci. Vyučující komunikovali s žáky převážně v českém jazyce, čímž nebyla u žáků dostatečně rozvíjena jazyková gramotnost v cizím jazyce.

Vyučovací hodiny matematiky a přírodovědných předmětů byly metodicky dobře promyšlené a připravené. Frontální činnost byla vhodně střídána se samostatnou nebo skupinovou prací. Názornost výuky byla podpořena vhodnými učebními pomůckami, názornými pokusy nebo účelným využitím počítačové techniky. Vyučující vytvářeli prostor pro rozvoj požadovaných klíčových kompetencí žáků, učivo doplňovali řadou zajímavostí

a praktickými příklady. Cíleně uplatňovali práci s chybou a poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva. Žáky se SVP podporovali individuálně, diferencované zadávání úkolů (zejména pro nadané a rychlé žáky) zpravidla chybělo. Žáci byli většinou aktivní, získané znalosti a dovednosti dokázali pohotově aplikovat při řešení úkolů. Pozitivně reagovali na pokyny vyučujících, úspěšně prezentovali osvojené předmětové znalosti nebo vědomosti z jiných předmětů a orientovali se v souvislostech. Měli dostatek prostoru pro vyjadřování vlastního názoru a zdůvodňování svých tvrzení, řada žáků byla schopna vést diskuzi na dané téma, což výrazně přispělo k rozvoji komunikativních dovedností. Většina žáků v průběhu výuky prokázala, že má na požadované úrovni osvojené základní znalosti a dovednosti. V každé vyučovacích hodině bylo provedeno závěrečné zhodnocení práce žáků a shrnutí učiva včetně posouzení míry naplnění stanovených výukových cílů.

Z hospitační činnosti v přírodovědných předmětech dále vyplynulo, že škola rozvíjí přírodovědnou gramotnost žáků také v rámci vědomostních soutěží nebo prostřednictvím projektů partnerských středních škol v Šumperku. Výrazným pozitivem je realizace laboratorních prací umožňujících aplikovat teoretické základy do praktických úloh. Žákovské projekty zaměřené např. na environmentální výchovu kladou důraz na osobní rozvoj žáků a výrazně přispívají k utváření žebříčku pozitivních životních hodnot. Žáci poznávají své okolí a přírodu, učí se porozumět souvislostem mezi lokálními i globálními problémy a vnímat osobní zodpovědnost ve vztahu k životnímu prostředí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola systematicky zjišťuje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků a naplňování výstupů stanovených ve ŠVP ZV. Ke zjišťování kvality vzdělávání využívá vlastní evaluační nástroje, mezi které patří mj. ústní zkoušení, průběžné kontrolní testy, čtvrtletní písemné práce nebo vstupní a výstupní prověrky, které umožňují sledovat posun žáka v průběhu nejméně jednoho školního roku. Úroveň znalostí žáků ověřuje škola také formou externího testování komerčními společnostmi. V posuzovaném období proběhlo testování žáků v 8. a 9. ročníku ve vyučovacích předmětech Český jazyk, Matematika, Anglický jazyk, Německý jazyk, v oblasti obecných studijních předpokladů, klíčových kompetencí, průřezových témat a dovedností pro život. V porovnání s ostatními školami obdobného typu, které se zúčastnily testování, žáci školy dosahovali vynikajících a nadprůměrných výsledků v českém jazyce, matematice, anglickém jazyce a v kategorii průřezových témat, průměrných výsledků v německém jazyce, oblasti klíčových kompetencí a dovedností pro život. Výsledky obecných studijních předpokladů potvrdily, že studijní potenciál žáků je většinou využíván optimálně. Škola výstupy z interního i externího testování vyhodnocuje, výsledky projednává v rámci předmětových komisí a na jednáních pedagogické rady, kde jsou přijímána vhodná opatření ke zlepšení stavu. Podrobné analýzy jsou obsahem také výročních zpráv o činnosti školy. Odrazem kvality vzdělávání je i výrazná míra účasti a úspěšnosti žáků v pořádaných předmětových olympiádách, vědomostních, dovednostních nebo sportovních soutěžích na školní, regionální, republikové i mezinárodní úrovni. Mimořádné výsledky dosahuje škola v soutěžích mažoretek (mistrovství Moravy, ČR, Evropy, světa), sportovní gymnastice a lehké atletice.

V hodnoceném období tří uzavřených školních roků prospělo s vyznamenáním v průměru 51 % žáků, přibližně 47 % žáků prospělo. Počet žáků, kteří neprospěli na konci druhého pololetí, dosáhl necelých 2 %, z toho 12 žáků neprospělo nejvýše ze dvou povinných předmětů a konalo opravné zkoušky. Jejich průběh škola zaznamenala do příslušných protokolů, které dostatečným způsobem dokládaly znalosti žáka, ale u několika zkoušek konaných písemnou formou nebyla přiložena kritéria pro stanovení celkového hodnocení práce žáka. Tři žáci ukončili povinnou školní docházku v 8. ročníku, celkem 4 žáci opakovali ročník. Škola identifikuje žáky potenciálně ohrožené studijním neúspěchem. Zatím však nemá vytvořenou vhodnou strategii pro práci s těmito žáky, která by alespoň částečně eliminovala hrozbu školní neúspěšnosti. ČŠI proto doporučuje škole zajistit těmto žákům systémovou účinnou podporu (konzultace, individuální pomoc, doučování apod.) všech vyučujících a to prostřednictvím efektivní spolupráce výchovného poradce s třídními učiteli a zákonnými zástupci žáků.

Úspěšnost žáků po přechodu na 2. stupeň zjišťuje škola prostřednictvím neformálního setkávání vyučujících se žáky, rodiči nebo v rámci pohovorů třídních učitelů 1. stupně s vyučujícími 2. stupně. Adaptace na vyšší stupeň základního vzdělávání je u většiny žáků bez potíží. Vycházející žáci jsou úspěšní i při přijímacím řízení k dalšímu studiu (ve školních letech 2012/2013 i 2013/2014 byli ke studiu v gymnáziu a středních školách přijati všichni žáci 9. ročníku). Výchovná opatření (napomenutí, důtky, pochvaly) škola uděluje v souladu s nastavenými pravidly uvedenými ve školním řádu. Pozitivem je výrazná převaha udělených pochval (včetně pochval ředitele školy) nad kázeňskými opatřeními. Důvodem pro udělení sníženého stupně z chování bylo vždy závažné porušení pravidel stanovených školním řádem (nevhodné chování ve výuce, neomluvená absence, kouření v prostorách školy aj.).

Škola průběžně informuje zákonné zástupce žáků o prospěchu prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách nebo během individuálních konzultací. Informace v žákovských knížkách nebyly vždy v souladu s uplatňovanými pravidly hodnocení, byl zaznamenán nejednotný přístup vyučujících (informace neúplné z hlediska formy, obsahu prověřovaného učiva a nepravdělná či chybějící klasifikace u některých předmětů s výchovným zaměřením).

Nadstandardní pozornost věnuje škola preventivním aktivitám zaměřených na eliminaci rizikového chování žáků. Základní principy, postupy, cíle a úkoly jsou jasně formulovány v Minimálním preventivním programu (dále „MPP“), který je pro pedagogické pracovníky současně velmi dobrým manuálem. Téma prevence prolíná celým vzdělávacím procesem. Od školního roku 2010/2011 do konce školního roku 2013/2014 pracoval ve škole v rámci realizace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost „Rozvoj školních poradenských pracovišť – vzdělávání, informace, poradenství II (RŠPP-VIP II)“ školní psycholog, jehož činnost byla hodnocena jako velmi přínosná. Škola ve sledovaném období vytvořila účinné preventivní systémy zaměřené na omezení rizikového chování (školní projekty, přednášky, exkurze, besedy, školní videotéka, rozsáhlá nabídka zájmových útvarů organizovaných v rámci školní družiny či školního klubu). Významným krokem bylo zapojení školy do Komplexního primárně preventivního programu pro ZŠ města Šumperk za účasti řady organizací a složek. Od roku 2012 je škola zapojena do mezinárodního projektu „Silní bez násilí“ zaměřeného na podporu pozitivního sociálního klimatu ve školách, na prevenci šikany a násilí mezi dětmi. Projekt byl realizován za podpory MŠMT ČR a ESF. Klíčovou aktivitou projektu byl Projektový týden, ve kterém s žáky školy pracovali zahraniční lektori hudební skupiny Gen Rosso a společně připravili a zrealizovali muzikálové veřejné představení „Streetlight“. Projektovému týdnu předcházelo zapojení učitelů, žáků a rodičů do tvorby metodických materiálů pro výuku, které vhodně doplňovaly ŠVP ZV. Do výuky byla postupně implementována témata empatie, soužití, mezilidských vztahů, řešení problémů atd. Komunikačním prostředkem všech zúčastněných 11 krajských škol ČR a žáků zahraničních škol byla angličtina. Přínosem pro žáky byla přátelská spolupráce a komunikace bez ohledu na rozdílnost rasy či mateřského jazyka.

Výskyt závažnějších rizikových jevů (např. verbální agrese proti učitelům, agrese mezi žáky, kouření, záškoláctví, ničení školního majetku) nebyl ve sledovaném období častým jevem. Při řešení jednotlivých případů škola využívala adekvátní výchovné postupy a kázeňská opatření, účinná byla spolupráce třídního učitele s výchovným poradcem a metodikem prevence a včasná informovanost a komunikace se zákonnými zástupci. Ke zlepšení komunikace ve škole a k zajištění účinnější zpětné vazby mezi žáky a pedagogy doporučuje ČŠI vytvořit žákovskou samosprávu a zřídit schránku důvěry.

Škola systematicky prezentuje své aktivity a dosahované výsledky. Vydává školní časopis Time out, bulletin školy, má své logo i trička. Průběžně pracuje na zkvalitnění a aktualizaci internetových stránek školy, aktivně využívá sociální sítě k prezentaci školy (video reportáže). Připravuje veřejná vystoupení pro širokou veřejnost (např. divadelní vystoupení). V souladu s principy ŠVP ZV rozvíjí přátelské mezilidské vztahy, buduje pocit sounáležitosti mezi školou a žáky a snaží se vytvářet zdravé klima ve škole.

Závěry

- a) Učební dokumenty jsou zpracovány v souladu s RVP ZV a školským zákonem. Kvalitní vzdělávací nabídka podporuje rozvoj osobnosti žáka, jeho zájmů a potřeb. Koncepční i vzdělávací záměry se daří postupně realizovat. Škola má vytvořen funkční systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků, v soutěžích i srovnávacích testech dosahují žáci velmi dobré výsledky. Mimořádné úspěchy na mezinárodní úrovni dosahuje škola v soutěžích mažorettek. K uskutečňování ŠVP ZV má škola příznivé personální podmínky a velmi dobré prostorové a materiálně technické zázemí. Vzdělávací strategie zaměřené na podporu žáků se ŠVP byly při inspekčních hospitacích většinou uplatňovány, účinná je spolupráce se školskými poradenskými zařízeními. Nadstandardní pozornost je věnována prevenci rizikových jevů, příkladnou aktivitou je zapojení školy do mezinárodního projektu „Silní proti násilí“.

Ve vyučovacích hodinách byly převážně uplatňovány účinné pedagogické postupy, které podporovaly rozvoj klíčových kompetencí žáků a respektovaly jejich individuální vzdělávací potřeby. Výkony žáků většinou korespondovaly s požadovanými výstupy definovanými ve ŠVP ZV. Dílčí nedostatky z hlediska metodických postupů byly zjištěny ve výuce cizích jazyků.

- b) Rizikem z hlediska BOZ je přístup žáků ke škole po komunikaci bez vymezení chodníkového pásu. Dílčím nedostatkem byla neúplná či nekonkrétní informovanost zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek.
- c) Na základě inspekčních zjištění ČŠI doporučuje sjednotit postup školy pro vzdělávání žáků s rizikem neúspěchu, zaměřit se u vybraných učitelů na doplnění příslušného vzdělání orientovaného na výkon specializovaných činností, větší pozornost věnovat metodice výuky cizích jazyků, v rámci zlepšení komunikace mezi školou a žáky zvážit možnost zřídit žákovský parlament a schránku důvěry; ve výuce více prostoru věnovat sebehodnocení, resp. vzájemnému hodnocení žáků a více diferencovat učivo podle schopností zejména ve vztahu k žákům nadaným.
- d) Od poslední inspekce se výrazně zkvalitnily prostorové, materiální a psychohygienické podmínky pro žáky i pedagogy. Realizací projektů se zmodernizovalo zejména vybavení informační a komunikační technikou, průběžně je inovován i ostatní inventář. Rozšířila se vzdělávací nabídka, žáci mají větší prostor pro seberealizaci a rozvoj osobnosti. Zlepšilo se pracovní klima, informovanost zaměstnanců a transparentnost vzdělávacích záměrů, škola se více otevřela veřejnosti.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje:

- do 15 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu podle Závěrů písm. b) a c).

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy Šumperk, Sluneční 38, ze dne 21. 6. 2001, ve znění Dodatků č. 1 – 4, ze dne 15. 9. 2005, 28. 12. 2007, 28. 12. 2008, 19. 6. 2014
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 15045/2013-620 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 6. 5. 2013 (povolení vzdělávacího oboru 79-01-B/01 Základní škola speciální)
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 5. 1. 2015
4. Školní matrika, třídní výkazy, katalogové listy (1. – 9. ročník) – školní rok 2014/2015
5. Spisy: Přijetí žáka k základnímu vzdělávání včetně odkladu školní docházky a dodatečného odkladu povinné školní docházky pro školní rok 2014/2015
6. Dokumentace žáků se SVP (složka) – žádosti zákonných zástupců žáků o povolení vzdělávání podle IVP, rozhodnutí – povolení vzdělávání podle IVP, doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami – zdravotním postižením, speciálně pedagogická a psychologická vyšetření, informované souhlasy zákonných zástupců žáků pro školní rok 2014/2015
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platnost od 2. 9. 2013
8. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s motivačním názvem „Školní družina Sluníčko“, platnost od 1. 9. 2014
9. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s motivačním názvem „Školní klub Mozaika“, platnost od 1. 9. 2014
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
11. Třídní knihy 1. – 9. ročníku – školní rok 2013/2014, 2014/2015
12. Záznamy o práci v zájmovém útvaru – školní rok 2013/2014, 2014/2015
13. Přehled výchovně vzdělávací práce (ŠD, ŠK) – školní rok 2013/2014, 2014/2015
14. Docházkový sešit (ŠD) – školní rok 2013/2014, 2014/2015
15. Školní řád, platnost od 1. 9. 2014
16. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (samostatná příloha školního řádu), ze dne 2. 9. 2013
17. Vnitřní řád školní družiny a klubu, platnost od 1. 9. 2014
18. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 1. 9. 2014
19. Rozvrh hodin – školní rok 2013/2014, 2014/2015
20. Záznamy z pedagogických rad – školní roky 2012/2013 – 2014/2015
21. Zprávy třídních učitelů (podklady pro jednání pedagogické rady) – školní rok 2012/2013, 2013/2014
22. Kniha úrazů, založená 14. 9. 2012 a ukončená k 28. 6. 2013
23. Kniha úrazů, založená 6. 9. 2013 a ukončená k 28. 6. 2014
24. Protokoly o komisionální zkoušce – školní roky 2012/2013 a 2013/2014
25. Personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
26. Plán rozvoje školy na období 2012 – 2017, ze dne 3. 9. 2012
27. Plán práce na školní rok 2013/2014, 2014/2015

28. Měsíční plány – školní rok 2014/2015
29. Plán kontrolní a hospitační činnosti – školní rok 2013/2014, 2014/2015
30. Hospitační záznamy – školní rok 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015
31. Zápisy z provozních porad – školní rok 2013/2014, 2014/2015
32. Záznamy z předmětových komisí (Matematika, Anglický jazyk, Český jazyk) – školní rok 2013/2014, 2014/2015
33. Přehled prospěchu a chování žáků školy (souhrnné statistiky), školní rok 2012/2013 a 2013/2014
34. Písemné práce z matematiky žáků 6. – 9. ročníku, vstupní a výstupní prověrky z českého jazyka žáků 4. – 9. ročníku, výstupní prověrky z anglického jazyka žáků 3. až 9. ročníku – školní rok 2013/2014
35. Žákovské knížky, deníčky, sešity, pracovní sešity žáků hospitovaných tříd (namátkový výběr) – školní rok 2014/2015
36. Seznam žáků odcházejících v polední přestávce ze školy (včetně písemného souhlasu zákonných zástupců – školní rok 2014/2015
37. Školní program proti šikanování, ze dne 2. 9. 2013
38. Minimální preventivní program pro školní rok 2013/2014, 2014/2015
39. Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, aktualizace dne 3. 9. 2012
40. Rozbor školní úrazovosti za školní rok 2012/2013, ze dne 24. 6. 2013 a za školní rok 2013/2014, ze dne 23. 06. 2014 (včetně přehledů o hlášení ČŠI, pojistném plnění a finančním odškodnění)
41. Poučení žáků o zásadách bezpečnosti – 1. a 2. stupeň – školní rok 2014/2015
42. Zápis z kontroly BOZP a PO, ze dne 27. 8. 2013 a 25. 8. 2014
43. Hodnocení rizik – prevence – opatření – seznámení, ze dne 1. 9. 2011
44. Provozní řády odborných učeben – školní rok 2014/2015
45. Záznam o seznámení zaměstnanců se školním řádem (prezenční listina)
46. Výkaz R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2012, 2013, 2014
47. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2012, 2013, 2014
48. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2012, 2013, 2014
49. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu a rozpočtu Krajského úřadu OK za rok 2013 Část A. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu a rozpočtu Krajského úřadu OK s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů, ze dne 13. 1. 2014
50. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2013, ze dne 24. 2. 2014, v tom zejména Výkaz zisku a ztráty tisk, ze dne 11. 2. 2014
51. Hlavní kniha účetnictví (za SU a AU) 12/2013 – v členění: ICT, učebnice, učební pomůcky, školení a vzdělávání (konta nákladových účtů)
52. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-6/10-M a Protokol o kontrole čj. ČŠIM-270/13-M

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Olomouckého inspektorátu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Vít Široký, školní inspektor

Mgr. Vít Široký v. r.

RNDr. Josef Husárek, Ph.D., školní inspektor

RNDr. Josef Husárek Ph.D. v. r.

Mgr. Renata Juráňová, školní inspektorka

Mgr. Renata Juráňová v. r.

Mgr. Marcela Melková, školní inspektorka

Mgr. Marcela Melková v. r.

Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Mazáková v. r.

Hana Vyhnánková, kontrolní pracovnice

Hana Vyhnánková v. r.

V Olomouci dne 28. ledna 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Hynek Pálka, ředitel školy

PaedDr. Hynek Pálka v. r.

V Šumperku dne 4. 2. 2015